

saaledes at der ikke blot nu spares 4 Dommere, som maaske senere udnævnes igen, men at det bliver en virkelig og varig Beparelse, der finder Sted.

Holger Andersen: Det er udelukkende det af den sidste ærede Taler berørte Spørgsmaal, der giver mig Anledning til at tage Ordet her i Dag. Spørgsmaalet om Søndre Landsrets Bevarelse eller Nedlæggelse har jo hyppig beskæftiget Rigsdagen, og jeg hører jo til dem, der fra første Færd har indtaget det Standpunkt, som nu har fundet et saa klart og tydeligt Udtryk i den højtærede Justitsministers Forslag. Det er jo rigtigt, at den højtærede Justitsminister, baade da han var Minister forrige Gang og som Ordfører for Partiet Venstre under den foregaaende Justitsminister, har indtaget et ganske andet Standpunkt end det, der nu kommer til Udtryk i det foreliggende Lovforslag. Det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen kunde jo ikke lade være med at stille den højtærede Justitsminister overfor sig selv. Jeg skal nu ikke laste den højtærede Justitsminister for, at han er kommet til den rette Erkendelse, det være langt fra mig at gøre det, jeg deler ganske den Opfattelse, som det ærede Medlem Hr. Niels Petersen gav Udtryk, og maa mene, at baade almindelige retsplejemæssige og økonomiske Hensyn i Tider som disse peger i Retning af det Forslag, der her er fremsat, og som vi fra konservativ Side jo hele Tiden har sympatiseret med.

Det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen talte paa en Maade, der saare karakteristisk afveg fra de Udtalelser, som for et Aars Tid siden her i denne Sal blev fremsat af det daværende Medlem Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle), Udtalelser, der om muligt endnu langt mere kategorisk end de, det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen citerede, gik ud paa, at han paa alle de ærede sønderjydske Medlemmers Vegne, med Undtagelse altsaa af mig, der som bekendt hele Tiden har indtaget et andet Standpunkt, saavel af økonomiske som af retsplejemæssige og nationale Grunde bestemt maatte fastholde Nødvendigheden af at opretholde Søndre Landsret, og at han derfor betragtede den af den daværende Justitsminister foreslaaede Ordning som en heldig Løsning af Spørgsmaalet. Hvad selve denne Ordning angaar, skal jeg nu indskrænke mig til at henvise til de Udtalelser, Venstres ærede Ordfører fremsatte, og som var en saare vel underbygget Paavisning af, at det Forslag, naar man

trængte til Bunds i det, ikke var af en saadan Natur, som det saa ud til, og fra et juridisk Synspunkt ogsaa mindre tilfredsstillende.

Hvad de retsplejemæssige Grunde angaar, har man svært ved at faa Øje paa, hvad der taler for Nødvendigheden af at bevare Søndre Landsret, og om de økonomiske skal jeg i denne Forbindelse ikke tale. Hele Problemet Landsretternes Organisation er jo gennemdrøftet saa indgaaende som overhovedet muligt forud for sidste Retsplejelovs Vedtagelse, og det har udelukkende været de særlige sønderjydske Forhold, der har medført, at vi Gang efter Gang siden 1922, var det vel, er blevet stillet overfor dette Spørgsmaal om Bevarelse eller ikke Bevarelse af Søndre Landsret. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Niels Petersen sagde, at det første Forslag — det var vist i 1922 — gik ud paa at kæde den midlertidige Søndre Landsret, der var oprettet ved midlertidig Lov af 28. Juni 1920, ind i hele Retsplejelovens Organisation af de kollegiale Retter som et fast og permanent Led, men det kan jo ikke bestrides, og et Blik f. Eks. i Rigsdagspartiernes sønderjydske Udvalgs Forhandlingsprotokol vil overtønde derom, at det var særlige Forholds Tilstedeværelse i de sønderjydske Landsdele, som i sin Tid motiverede Oprettelsen af Søndre Landsret som *midlertidig* Ret. At disse særlige Forholds Afvikling nu skulde kunne begrunde dens Forvandling fra en midlertidig Ret til en *permanent* Institution, ja, forstaa det, hvo der kan! Man maa dog saa søge efter andre og mere holdbare Grunde.

Jeg skal endnu kun nævne et enkelt Spørgsmaal, som der lægges saa overmaade megen Vægt paa — det er gjort tidligere fra Justitsministerens Side, og det er ogsaa gjort i Motiverne til det foreliggende Lovforslag, ligesom det er gjort i Udtalelser fra forskellige ærede Talere —, og det er de nationale Hensyn. Jeg vil gerne her fra Talerstolen udtale en Beklagelse af, at denne Henviisning ogsaa findes i Lovforslagets Motiver. Jeg kan ikke andet end beklage, at man, naar det drejer sig om Spørgsmaalet Domstole, overhovedet fører nationale Hensyn i Marken. Domstolene er udelukkende til for at pleje Retten og har intet som helst med nationale Hensyn af nogen Art at gøre, og det forekommer mig at være en besynderlig Misforstaaelse, at man i Forbindelse med dette Spørgsmaal overhovedet vil understrege det nationale Moments særlige Betydning. Jeg kan ikke erkende det og mener, at man i Virkelig-